

PÄRSKE

HELSINGIN MELOJIEN JÄSENLEHTI 2023

PYÖRIVÄ KAJAKKI EI SAMMALOIDU

Vasta pari vuotta sitten julistin innoissani Pärskeessä, että saimme kymmenen vuoden vuokrasopimuksen Soutustadionille - erehdyin. Soutustadion olikin sellaisessa kunnossa, että sitä ei voinut käyttää. Maailma vaan muuttui eikä kaikkea voi ennakoida. Niinpa pitää elää sopivasti hetkessä. Vähän samaan tapaan kuin melontaretkellä - meillähän on aina suunnitelma. Se on sellainen että suunnitelmat muuttuu ja tarkentuu niin että aina mennään turvallisesti, kiinnostavia juttuja etsien, aistit valppaina ja valmiina vaihtamaan aamulla ajateltua. Tässä Pärskeessä haluan kiittää valtavaa määrää jäseniämme Kajakkitemppelin aikaansaamisesta Mustikkamaalle. Harras toiveeni on, että seuraavassa Pärskeessä saadaan kiittää uudesta tukikohdasta länsipuolelle.

30-vuotias seuramme voi hyvin. Seuraan on sattunut kivoja ja toisia tukevia jäseniä, jotka tarjoavat itselleen ja muille mahtavaa puuhaa melonnan parissa niin merellisessä Helsingissä kuin upeissa vesistöissä ympäri Suomen ja jopa maailman. Jäsenemme melovat hyvin monella tapaa. Jotkut vain haaveissaan, jotkut vain kauniina päivinä tai tiistaimelonnoilla, toiset joka päivä lenkillä, kolmannet hurjissa aalloissa ja neljännet pitkillä vaelluksilla. Seuramme idea on se, että kaikkia yhdistää melonta ja että seuramme mahdollistaa tämän kaikille. Onkin ollut mahtavaa nähdä uusia ja vuosikaudet mukana olleita retkenvetäjiä, kouluttajia, vessantyhjentyjiä, laudanmaalajia, hallituksenjäseniä, talkoopäivystäjiä tekemässä yhdessä asioita.

Minulle melonnassa tärkeää on liikkuminen luonnossa ja hyvässä seurassa. Sitä olen saanut tänäkin vuonna harrastaa – kiitos siitä kuuluu 30-vuotiaalle Helsingin melojille.

Ville Teittinen

Puheenjohtaja

Helsingin melojat

SISÄLLYS

- 5** Aaltojen laulua vyötäröllä
- 10** Meloma matkakohteena
- 12** Pihlajaveden saariston melontaretki
- 16** Melontaa ja soutua järvisuomessa
- 19** Kansallispuistoihin tutustumassa: Repovesi
- 24** Muinaismelonta 2023
- 31** Viimeinen syksy soutusadionilla
- 34** Kajakkitempeli valmistui Mustikkamaalle

Helsingin melojien hallitus 2023

Yhteystiedot:

hallitus@helsinginmelojat.fi
Puheenjohtaja Ville Teittinen
puheenjohtaja@helsinginmelojat.fi
Varapuheenjohtaja Matti Palovaara
Muut jäsenet:
Kristiina Laaksonen, Nädia Radi,
Tuomas Dunkel, Heikki Teline,
Jari Valtonen, Reetta Puttonen ja
Iida Jaakkola.

Toimihenkilöt ja tilat

Jäsensihteeri ja taloudenhoitaja
Viktoria Sjöberg
jasenasiat@helsinginmelojat.fi
talous@helsinginmelojat.fi

Postiosoite: Helsingin melojat ry,
Riihenkulmanpolku 7 A 2
00700 Helsinki
Koulutus:
koulutusryhma@helsinginmelojat.fi
Retkiryhmä:
retkiryhma@helsinginmelojat.fi
Turvallisuusvastaava Timo Juntila
Tilastovastaava Annika Leipälä
Kalustoryhmä:
Ilkka Salmi ja Jari Valtonen

Vajat:
Mustikkamaa
Mustikkamaantie 3, 00570 Helsinki
Läntinen vaja haussa
Korjauspaja:
Köydenpunojankatu 4, 00180 Helsinki

**MILLAISIA OLIVAT
ENSIVAIKUTELMAT?**

ENTÄS SITTEN?

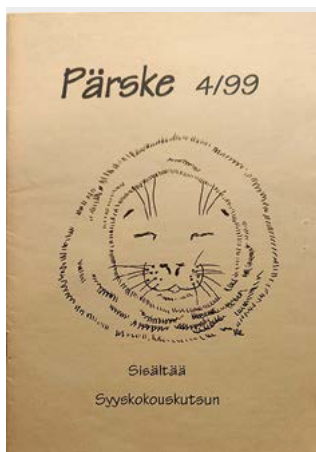
**STADILAISMAAKRAVUN
KAJAKKIHISTORIAA
PIKAKELAUKSELLA**

KUVA: SINI FAGERLUND

24 VUOTTA AALTOJEN LAULUA VYÖTÄRÖLLÄ

SOILA LEHTONEN

Nyt tuli 24 vuotta täyteen melontaa HeMen jäsenyydessä;
tarjoan pikamuistelman
(toistan aluksi itseäni Pärskeistä 4/99–1/04).

(PÄRSKE 4/99)

Alkeiskurssilla:

"Tuubi keikkui helvetisti ja klaustrofobia iski: eihän siitä hiton pöntöstä pääsisi millään irtikään veden alla!

Muistin isäni, joka vuonna -39 aloitti kaverinsa kanssa melonnan Soutustadionilla sijoittaen huolellisesti tyynyn takapuolensa alle, minkä seurauksena hän välittömästi teki 180 asteen kokeellisen eskimokäännöksen, kelloineen ja kameroineen, ja kaveri ihmetteli, mitä outoa mölinää kuin kaivon pohjalta kuului ylösäläisen kajakin sisältä, kiun taas tulevaa isääni ei näkynyt missään. Jatkaisinko nyt sukuni kunniattomia perinteitä??

– Kolmantena iltana osasimme jo kaiken. Vain toinen jalka (oma) kastui rantautuessa, mutta opettaja sanoi että se oli hänen syynsä. Liityin seuraan."

(PÄRSKE 1/00)

"Alkuun pupu meni verkkariin: Vartiosaari-retkestä ei tullut mitään, kun Kulosaaren selällä vähän näytti aaltoilevan, joten rantauduimme piknikille Mustikkamaan hiekalle. Oli syyskuu, mutta aurinko oli väärin ajastettu ja paistoi hullun lailla. Nautimme runsaasti ruokaa ja vähän muutakin evästä, AI-VAN vastoin melontaoppaan raittiusneuvoja, ja kajakkeihin hihitellen jälleen sullouduttuamme arvailimme, meneekö paitsi oma myös seuran maine jos merivartiosto pelastaa, hää-räh-häh-hää (on purtes heikko, aaltoihin jää, kuten meripeikko aikoinaan turhaan uhkaili).

Myöhempinä aikoina aallokko tuntui jotenkin kutistuvan, ja meloimme Raja-, Vartio-, Musta-, Kulo-, Seura-, Lehti-, Kuusi- ja ties minkä saaren ympäri, ohi tai läpi (jos löytyi kanava)."

(PÄRSKE 4/00)

"Kerran S-stadikan Fort Knox -kettinki-lukkoyhdistelmää availlessani kuulinkin naisäänen kertovan, että Jeesus on valmis rakastamaan minuakin. Kysyin itseltäni, oliko nyt parannuksen hetki käsillä, sillä ääni tuli ylhäältä. Mutta sitten ilmeni että lehtereillä istui noin 15 hartaudenharjoittajaa, jotka pian puhkesivat kannettavan koskettimiston säästyksellä henksuun. Toisen kerran kun raahauduin retkeilystä uupuneena ylös kohti kajakkisäilön ovea, vasemmalta portaikoista heitettiin vitivalkoiseen seinään laskevasta auringosta outo varjo: kaksi pitkää sarvea ja koivet. Kysyin taas itseltäni, oliko parannuksen hetki, mutta se oli iso rusakko joka sanoi: "Heeetkinen! Väärä suunta!" ja loikki pois. Sellaisia luontoelämyksiä voi kokea vain melontaurheilussa."

(PÄRSKE 1/04)

"Taistelu luonnonvoimia vastaan jatkui [Oravin lähistöllä] vuokramökin laiturilla joka jumalan aamu: kaksi paksua koskelomatamia piti laituriani terassinaan. Haukotellen ja tukka hapsottaen, loukkaantuneesti marmattaen ne poistuessaan nostivat tukkevat ahterinsa ja päästelivät kloaakisuolestaan sanoinkuvaamattomia läjiä laiturilleni. Oksentamatta on yllättävän vaikea tarkkailla luonnon majesteettista kiertokulkua kuten esimerkiksi lapamadonkappaleita."

KOLOVEDEN RITVA

Noiden viisikesäisten kajakointivaikutelmien jälkeen retket laajenivat edelleen, esimerkiksi Kolovedelle, josta muistoihin ovat jääneet eksyminen kaatosateessa (ei osata lukea kompassia ym.) ja mäkäröiden murhanhimo rantapusikossa, sääsket, sääkset ja Ritvan yliajo.

Melontakaverini pompahti oudosti kajakkeineen ilmaan keskellä kapeaa salmea, jossa ei ollut kiviä. Kuuluisa Ritva lienee siis ollut (on?) Saimaan paksuin norppa, ja häneen kajakki kukaties osui. Saakelin turistit, ajatteli R. varmaankin.

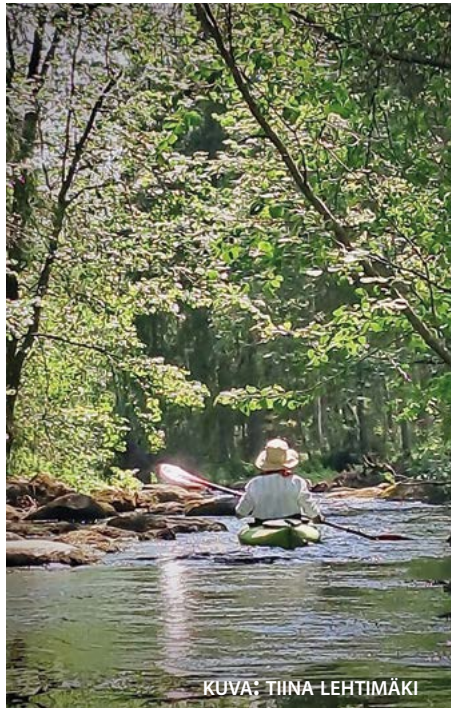
KARIJOEN KARIT

Oravareitille Juvan ja Sulkavan välille lähdin 2011 Pumpattavan Paten kanssa, koska oma kajakki oli ollut hankittava Haukiveden Linnansaaren vesille. Viisimetrinen merikajakki olisi talvehtinut vaivoin 30 neliön lomayksiössä; tilasin USA:sta merikajakin, jossa oli noin 8 venttiiliä (Advanced Elements AE1009, jota kuvailin Pärskeessä 2/11). Sillähän oli mukava huristaa alas Karijokea, jossa heinäkuun vesi oli matalaa, välillä piti nousta taluttamaan.

Uskon kalajuttujen parempaa tasoa edustavan seuraavan: edelläni melova ryhtyi äkisti kirkumaan hui-toen. Syystä kyllä, istuinaukkoon oli ponkaissut yritteliäs pienehkö hauki,

ja se oli vimmaisesti poistettava. Kalastuksesta en ymmärrä mitään, mutta jos kalastuksensalvoja olisi kyselty miksi meillä on hauki, olisiko selitys – se tuli itse – kelvannut.

Palasin Karijoelle viime kesäkuussa (mukavan mutta raskassoutuksen P. Paten myytyäni) ämpärimuovikajakilla, joka sekin viis veisasi kareista. Kapeikossa vastaan ui muovipelotimelta näyttävä, turisteista ilmeisen siedäntynyt XXL-laulujoutsen: se lipui ohi kolmen metrin päästä, nokka huomattavasti omaamme korkeammalla. Joki-idylli oli paikoin ihan zeniläinen.

KUVA: TIINA LEHTIMÄKI

KUVA: TIINA LEHTIMÄKI

SAVONLINNA JA RAKKAUS KOLMEEN TAAATELIIN

Pisimpään reissuun lähdettiin Rantasalmelta Ketveleen kanavitse; väliyo-pymisen jälkeen Savonlinna oli noin 17 km:n päässä. Kuinka ollakaan, evästäytyminen oli päässyt unohtumaan, juotavaa sentään oli, ja päivä helteinen. Sarjastamme Famous Last Words: eihän tuolla pätäkällä nyt eväitä tarvitsekaan.

Saimaalla täsmäseilasi silloin tukkilautta. Järkyttävän pitkä. Se piti kiertää. Sitten tuli ukonilma. Yksi meistä löysi repun pohjalta kolme taa-telia. Rantauduimme nautiskelemaan ne kykkien kuusen alla kaatosadetta pidellen. Perillä tuuppasimme kajakit rantapusikkoon ja kiidimme nälän sumentamina Seurahuoneen kattoterassille. Pyydettyäni ”kreikkalaisen” salaatin oheen leipää, lausui edeskäypä: ”Meilleiou resurssii.” Siis: ei ollut jaksettu noutaa asiakkaalle käänttyä alakerran keittiöstä. Tulihan siitä lentävä lause kyllä.

Savonlinna kajakoitiin ympäri; suoritimme myös Olavinlinnan kä-

velysillan alimelonnan (vastavirtaan) missä ei siinäkään ollut mitään järkeä.

KADONNEEN VYÖTÄRÖN METSÄSTYS

Muuan tuttavani kertoi melontansa seurauksena tavanneensa pitkän tauon jälkeen taas vyötärönsä. Omien kuihtuneiden istumatyöläishauisten voimaantumista on aaltotyöskentelyssä tapahtunut, jäädäkseen, tai mistä sen tietää, vanhuus on jo ovella kuin joulu joka tulee nykyisin liian usein.

Ei ole harjoiteltu inuiittikäännöstä uimahallissa eikä missään, kerran on kaadettu kajakki Soutiksella ja päästy siihen takaisinkin (mustelmaseurauksin). Kilometrejä ei ole tullut laske-tuksi, on kelluttu meren/järven/joen aalloilla vain hyvän sään aikaan (joskus sadekuuron). Kiitos mm. kaverit, kajakit, eväät, rantahiekat, saaret, isokoskelot, laulujoutsenet, meriharakat, kuikat, kuovit, rantasipit, taivaanvuohet, uikut, sääkset, härkälinnut, haukat, pääskyt, telkät, tiirat, västäräkit, harmaahaikarat, sinisorsat, merimet-sotkin, ja lokit! Ja HeMe. ■

MELOMA MATKAKOHTENA

JANNE MARNO

Taannoisen intiaanikesän melontalenkeiltä kasvoni olivat saaneet ylimääräistä, etelänmatkoilta tuttua väriä. Kollegan kysyessä rusketuksen alkuperää kerroin käyneeni melomassa. ”Missäs sellainen paikka on kuin Meloma?”, kysyi Välimeren maissa paljon matkustellut tuttu ihmeissään.

Melomaan lähtemistä ja melomis-
ta tarkastellaan usein tekemisen
kautta, teknisenä suoritteena. Melonta
on melan ja liivien valintaa, kanootin
tarkoituksenmukaista pakkaamista,
jalkatukien säätöä. Vartalon käyttöä,
käsien liikerataa, oikeaoppista rantau-
tumista, reskutusta. Kokoelma erilai-
sia taitoja siis.

Kuitenkin monista mahdollisista
aktiviteeteista juuri melonnassa te-
kemisen ja suorittamisen ympäristö
korostuu. Lajia harrastetaan tietyn-
laisissa puitteissa joiden ainutlaatui-
suudessa piilee sen viehätys. Mutta
millaista ”siellä Melomassa” oikein
on? Millainen paikka on tuo mystisen
esteettinen Meloma?

Asiaan vihkiytymättömälle ker-
toisin paikan merellisyydestä,
raikkaasta ilmasta ja vilvoittavasta
merituulesta. Liplattavista laineista,
pienistä luodoista ja aina läsnä olevas-
ta mahdollisuudesta pulahtaa veteen.
Kertoisin vesilinnustosta, sorsapoi-
kueista ja joutsenen lentoon lähdön
vaikuttavuudesta. Yleensäkin siitä
kuinka kookasta kajakkia hieman pe-

loissaan väistävä eläinkunta sittenkin
tuntuu suhtautuvan melojaan kuin
kanssaliikkujaan. Onpa kerran hylje-
kin tullut vartavasten moikkaamaan
Seurasaarenselällä.

Kertoisin kohtaamisista. Rannalla
lapset tulevat usein ihailen kat-
somaan kajakkia, kalastajat morjesta-
vat kohdattaessa kuin vanhaa tuttua.
Melojaan suhtaudutaan ajoittain kuin
pyhiinvaeltajaan. Mainitsisin myös,
että oikeastaan Meloma on paikka,
minne moottoriveneellä tai vesiskoot-
terilla ei pääse vaikka samoilla vesillä
pitkälti liikutaankin. Ja että mante-
reelle palatessa voi huomata kuinka
pienet maalliset arkihuolet on me-
rituuli vienyt mennessään jonnekin
Meloman uumeniin ja korvannut ne
rusketukseksi muuttuvalla miellyttä-
vällä pienellä kuumotuksella.

Milanossa, Pamplonassa tai Rans-
kan rivieralla käyneelle voi siis aina
vastavuoroisesti kertoa omista unoh-
tumattomista matkakokemuksista ja
tuon rusketuksen alkuperästä. Minä
olenkin käynyt Melomassa. Oletkos
sinä? ■

AURINGONLASKUN AIKAAN PIHLAJAVEDELLÄ.

OPASTETTU PIHLAJAVEDEN SAARISTON MELONTARETKI 18.-19.8.

VIRPI VÄÄNÄNEN / SPIRITGUIDESAIMAA.COM

Saimaan kansallismaisemassa ja
saimaannorpan saaristossa, Savonlinna

Hemeläisille oli tarjolla elokuinen melontaretki Pihlajaveden saaristoon. Jonkin verran kyselyjä tuli, mutta lopulta teimme melontaretken Opas-Tiinan kanssa kahdestaan yhden yön retkenä.

Pihlajaveden moni-ilmeinen järvimaisema muodostuu useista isoista saarista ja sadoista luodoista. Mannerjää on aikoinaan muovannut kivikkoisen saariston luode-kaakko-suuntaiseksi. Alue on maisemalli-

sesti jylhää, ja rantamaisemaa hallitsevat karut kalliomänniköt.

Pihlajavedellä elää lähes kolmasosa koko saimaannorppakannasta ja kuutteja siellä syntyy vuosittain noin 35. Norpan pesimärauhan turvaamiseksi on talvisin syytä välttää liikkuamista – ja varsinkin moottorikelkailua – norpparannoilla. Tavallisesti norpalle kertyy ikää noin 20 vuotta, mutta yli 30-vuotiaita nestoreitakin on tavattu. Pihlajavedellä pesii lähes

PIHLAJAVEDEN UPEAT KALLIOT.

200 lintulajia. Lokit ja tiirat viihtyvät selkävesien arvokkaiden lintuluotojen turvassa. Saimaan vesi on puhdasta ja kirkasta. Tiina ihmettelikin minun kyselyjä onko meillä varmasti vettä riittävästi – hän kun käyttää aina ruokaansa ja juomaansa Saimaan vettä, keitettyä kuitenkin.

Retkemme alkoi Laukansaaresta lossimatkan päässä mantereesta. Läh-

dimme melomaan illalla ja saimme nauttia hienosta auringonlaskusta etsiessämme sopivaa yöpymispaikkaa. Pihlajaveden rannat ovat hyvin kallioisia ja hyvän telttapaikan löytäminen voi olla hankalaa, jos haluaa yöpyä muualla kuin merkityillä teltta- ja tulentekopaikoilla. Tiina tiesi kuitenkin hienon hiekkarannan, mikä oli mainio leiripaikka. Seuraavana

LEIRIPAIKKAMME.

päivänä meloimme saaristoa ympäri ja ihastelimme mahtavia rantakallioita ja minä yritin bongata saimaannorppia.

Meidän melontaretkemme aikana melkein onnistuin näkemään saimaannorpan, molskahdus kuului selkämme takana, mutta harmittavasti emme huomanneet itse norppaa. Tästä harmistuneena aloimme

suunnittelemaan, että voisimme tehdä samantyyppisen melontaretken ensi vuonna toukokuussa, jolloin norpat loikoilevat luodoilla vaihtamassa karvaa ja niiden näkeminen on todennäköisempää. Eli jos sinua kiinnostaa Saimaan saaristomelonta, niin ole yhteydessä – yritetään ensi vuonna uudelleen järjestää tämän tyyppinen retki parempana ajankohtana. ■

MELONTAA JA SOUTUA JÄRVI-SUOMESSA 14.-16.7.2023

KATJA IMMONEN JA VIRPI VÄÄNÄNEN / KANAVASOUTU.FI

KATJA:

Heinäkuisena perjantaiamuna olin Valamon luostarin rannassa mela vedessä valmiina aloittamaan Heinäveden Kanavasoudun (13. vuosikerta). Olin jo aiempina kesinä haaveillut osallistumisesta, mutta vasta tänä kesänä osuivat taivaankappaleet suotuihin asemiin ja olin mukana menossa

noin 80 muun soutajan ja melojan kanssa. Sääkin suosi meitä ensimmäisenä päivänä – saimme nauttia helteestä ja leppeästä tuulenvireestä niin paljon, että matkan jatkuessa ehdin jo toivomaan lisää tuulta tai pientä virkistävää sadekuuroa (toiveeni toteutui hieman ylimitoitettuna trooppisena myrskynä seuraavana päivänä).

Reitin erikoisuutena oli kolme sulutusta Taivallahden, Varistaipaleen ja Karvion kanavilla (yhteensä 7 sulkua ja noin 22 metriä pudotusta), joiden aikana ehti mukavasti levätä ja nautiskella jutustelusta kanssamelojien kanssa. Kolmen päivän tapahtumassa oli vielä 3 sulutusta lisää lauantain ja sunnuntain aikana, mutta itse pääsin tällä kertaa mukaan vain ensimmäisen päivän etapille.

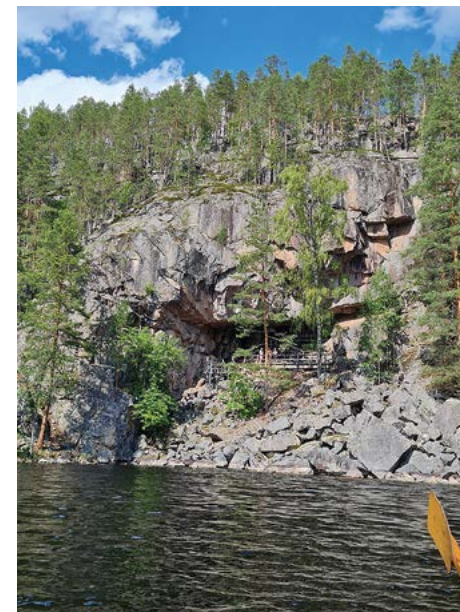
Tapahtuman järjestää Heinäveden Yrittäjät, jotka myös tarvittaessa siirtävät osallistujien tavaroita ja autoja etapilta toiselle Valamosta Karvioon 17,5 km, Karvion kanavalta Kermankoskelle 30 km ja maaliin Koloveden Kirkkorantaan 23,5 km. Upeat Vie-run- ja Ukonvuoren Kalliomaalaukset lähietäisyydeltä kuuluvat ohjelmaan! Jokaisena päivänä on myös mahdollisuus ostaa evästä matkan varrelta sekä iltaisin nauttia valmiista majoituksesta ruokailuineen, joten matkaan pääsee halutessaan hyvin kevyin varustein.

Ensikertalaisen fiilikset olivat tosi positiiviset: leppoisa etenemistä kivassa porukassa hyvin järjestetyssä tapahtumassa antoivat mahdollisuuden nautiskella upeista järvimaisemista ja kokea jotain uutta kanavien reitillä. Tapahtumaan voi osallistua 1–3 päivää, joten mukaan pääsee omien aikataulujen ja voimien mukaan. Oli-

sipa hauskaa, jos ensi kesänä meitä olisi isompikin hemeläisten porukka menossa mukana!

VARISTAIPALEEN KANAVASSA:
REITIN SEITSEMÄN SULKUA LASKI MELOJAT JA
SOUTAJAT REILUT PARIKYMMENTÄ METRIÄ.

UKONVUOREN KALLIOMAALAUKSET
KOLOVEDELLÄ.

KANAVASOUTUUN HEINÄVEDELLÄ OSALLISTUI HEINÄKUUSSA NOIN 80 AIROPARIA/MELAA.

VIRPI:

Tiistaimelonnessa huomasimme Katjan kanssa, että olimme osallistuneet samaan tapahtumaan – hän meloen ja minä soutaen kirkkoveneessä. Olin muuttanut suunnitelmiani ja osallistuinkin Heinäveden Kanavasoutuun Kökarin melontaretken sijaan. Tämäkin tapahtuma oli hieno ja jännitystä riitti alusta loppuun.

Retki alkoi Heinäveden luostarin munkin siunauksella. No heti muutaman kilometrin soudun jälkeen kirkkoveneen peräsin osui kiveen ja meni rikki. Ensimmäinen päivä lounastauolle asti mutkiteltiin sitten huuto- ja soutuohjauksella. Onneksi peräsimen pystyi korjaamaan. Seuraavaksi toinen kirkkovene meinasi rutistua kanavan porttien väliin olisiko ollut Varistaipaleen kanavassa. Muuten ensimmäinen etappi sujui hienosti ja pääsimme perille Karvion leirintäalueelle, jossa odotti lämmin sauna ja illallinen.

Toisena päivänä oli kuuma ja tyyntä ilma ja edessä oli pisin päivämatka noin 30 km Kermakoskelle. Tyyntä myrskyn edellä. Kirkkoveneemme joutui myrskyn silmään puolessa välin etappia ja jouduimme kääntymään kirkkoveneellä aikamoisessa aallokossa saaren taakse suojaan. Rantautuessani meni sitten jotain pohjassa rikki, onneksi pystyimme kuitenkin jatkamaan matkaa ja taas pääsimme kuin pääsimmekin perille Kermakosken yöpymispaikalle. Osa kirkkoveneen miehistöstä alkoi korjaamaan venettä ja saivat sen taas siihen kuntoon että matka saattoi jatkua seuraavana päivänä. Viimeisenä päivänä soudimme ilman haavereita.

Maisemat reitin varrella olivat huikeat sisältäen seitsemän kaunista kanavaa, mutkaisia vesistöjä, saaria ja järvenselkiä. Yli satavuotiaan reitin kruunaa Kolovesi ja kalliomaalaukset. Todellakin mielenkiintoinen tapahtuma ja osallistua voi siis joko meloen tai soutaen. ■

KANSALLIS- PUISTOIHIN TUTUSTUMASSA

REPOVESI

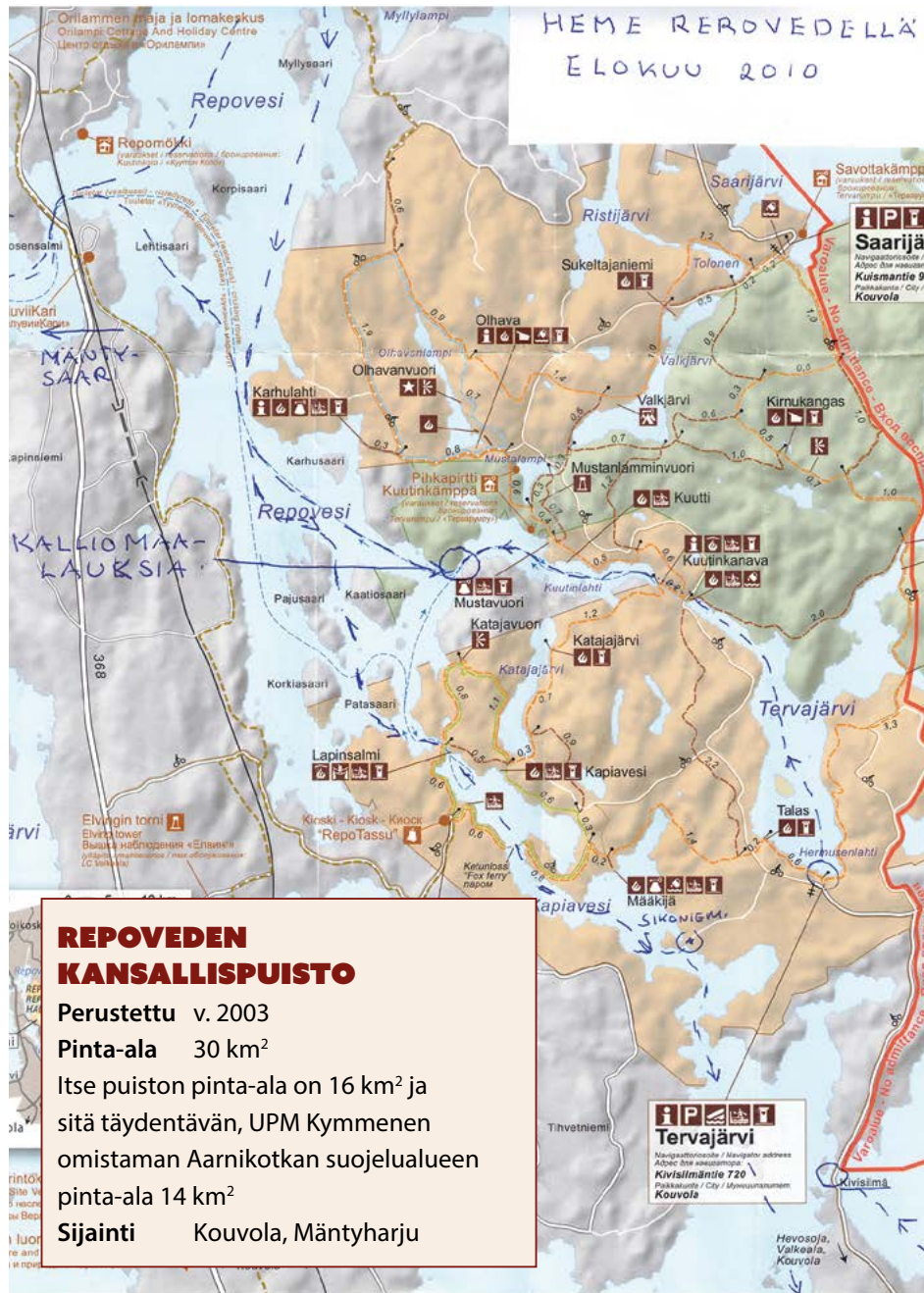
HANNU AROLA

SAATTEESI

Olen kirjoittanut Pärskeeseen sarjaa otsikon aiheesta, sillä Suomessa on monta kansallispuistoa, joissa on hyvä käydä meloen. Repoveteen voi tuki tutustua maitsekin, mutta myös melonnalle on kelpo mahdollisuudet.

Pohjois-Valkealassa, Kymenlaakson etäreunalla on laaja metsäalue, josta puuta jalostava Kymen Oy (nykyisin UPM Kymmene) omisti lapsuudessani/nuoruudessani ison osan. Se oli meille kaukoretkikohde. Sinne mentiin paikallisjunalla Kouvolasta Kirjokiven seisakkeelle. Sitten käveltiin vähän matkaa rataa pitkin pohjoiseen (radalla kulkemisen kielteisistä kylteistä huolimatta) ja metsän poikki Lapinsalmelle. Kun vielä salmen yli keinoiteltiin lautalla, uimalla tms., oltiin niin sanotusti perillä. Kir-

jokiveen pääsi teoriassa autollakin, mutta tie oli surkea. Parikymppisenä olin metsäharjoittelussa noissa maisemissa. Pahkajärven ampuma-alue sivuaa puistoa ja saatoinkin armeija-aikanani hyvinkin pistäytyä kankailla, jotka kuuluvat nykyisin suojeltuun alueeseen. Myöhemmin tuli kunnon tie, paikallisjunaliikenne lopetettiin, perustettiin Repoveden kansallispuisto ja sitä täydentävä Aarnikotkan luonnonsuojelualue sekä rakennettiin riippusilta Lapinsalmen yli. 2020-luvun alussa jotkut junat alkoivat pysähtyä kesäisin taas niin, että puistoon pääsee jälleen rataa pitkin, joskin kävellen/veneellä pitää taittaa viimeiset kilometrit. – Ops! Meni ehkä vähän henkilökohtaisen muistelun puolelle. Toivottavasti mahdolliset lukivat eivät pane pahakseen.

MELOMASSA REPOVEDELLÄ JA VÄHÄN SEN YMPÄRISTÖSSÄKIN

Vedin Repovedelle HeMe:n viikonloppuretken joitakin vuosia sitten. Kohde oli tuttu mutta liikkumistapa uusi. Meitä oli puolen tusinaa. En mainitse nimiä, kun en enää muista kaikkia, en myöskään kajakkimalleja. Ihmiset ja kalusto rahdattiin perjantai-iltana Tervajärven paikoitusalueelle ja teltat pystyyn.

LAUANTAINA melottiin aluksi Tervajärven yli Kuutin kanavalle, joka on Tervajärven ja Kuutinlahtea yhdistävä, vanha puutavaran uittoränni.

Kajakkia ei tuossa väylässä saa kulkemaan, joten tarvittiin hikistä raahausta maitse. Matkaa oli ja on noin 200 metriä, mutta polkua on paranneltu käyntimme jälkeen.

Kuutinlahti on puiston sydäntä, suosittu käyntikohde. Ihailimme ohikulkiessa mahtavaa kalliosortumaa. Ruskeasalmen rantakallioissa on vanhoja kalliomaalauksia. Vähän sai tosin etsiä ennen, kuin silmät löysivät kohteensa. Siitä selvittyä aukeni edessä Repovesi vähän väljemmine selkineen. Meloimme puiston ulkopuolelle Hil-

losensalmelle ja edelleen Vuohijärven puolelle Mäntysaareen. Tässä harju-saarella on vanha hautausmaa, johon tutustuimme hyvän tovin. Ja tietysti kävimme uimassa, täytyihän hienoa hiekkarantaa hyödyntää.

Yöleirin etsimme puiston ulko-puolelta Repoveden itärannalta sen pohjoispäästä. Uimme.

**REPOVEDEN
KANSALLISPUISTO
ON METSÄÄ,
SUURIA KORKEUSEROJA,
JYRKKIÄ RINTEITÄ,
PIENIÄ VESIÄ.
MINULLA ON PITKÄ JA
LÄMMIN SUHDE SIIHEN.**

SUNNUNTAINA melottiin Repoveden eteläpäähän ja läpi Lapinsalmen. Salmi on syvä (sen tiesin vanhasta kokemuksesta) ja sitä reu-nustavat jyrkät kalliot. Ylhäällä kulkee riippusilta rannalta rannalle. Enää ei tarvitse tehdä lauttaa tai uida yli päästäkseen. Lapinsalmi on suosituin sisääntuloreitti.

Kapiavedellä tuli vastaan Sikonie-mi ja sen juuressa vanha tukkikämp-pä. Se seisoi jo vähän rapistuneena entisellä paikallaan. Asuin siellä ai-kanaan ollessani metsäharjoittelussa. Kämpä ei ollut palvellut enää vuosiin metsurien majapaikkana. Taisi olla jonkun eräkerhon käytössä. Pidimme

lounastauon sen pihalla.

Tuuhansalmen jälkeen avautui Tihvetjärven selkä. Meloimme sen kaakkoispäähän ja ”palasimme” Hir-venpäänjokea pohjoiseen Luujärvel-le. Joen suussa varoitettiin kylteillä puolustusvoimien turvavyöhykkeestä ampuma-alueen ympärillä. Se ai-heutti pienen pohdinnan. Mistä tämä varoalue tarkasti ottaen alkaa? Kuu-luuko joki siihen? Joen itärannalta? Päädyimme melomaan tuon jokipät-kän. Ei tullut tappioita. Luujärvellä rantauduimme maantiesillan pieleen Kivisilmässä (Kivisilmä = salmi, joka yhdistää Tihvetjärven ja Luujärven, nykyisin varoalue on Kivisilmästä pohjoiseen). Sillalta oli kolme kilo-metriä tietä pitkin autoillemme, jotka olivat vesitse pitkän taipaleen takana Tervajärvellä. Auton hakijoiksi ei ollut tungosta. Varmaan arvasivat, että heti kun heidän askeltensa pöly oli las-keutunut, me muut riensimme kilvan uimaan.

Retki oli varsinainen hellemelon-ta. Sää lämpeni päivä päivältä. Muis-tan riisuneeni paitani lauantaina illalla noin klo 21, ettei tulisi hiki. Viimeinen päivä oli kuumiin. Lähim-mällä ilmatieteen laitoksen mittaus-aseman mukaan maksimilämpötila oli sunnuntaina 34 astetta. Ei ihme, että uimme lukuisia keroja. Paluumatkalla auto, jossa oli ilmastointi, oli suosi-tuin. ■

Loppuarvio

Repovesi sopii hyvin viikonlopun tai puolen viikon retkikohteeksi Sopivia kanoottien vesil-eläskupaikkoja on Lapinsalmen ja Tervajärven pysäköin-tialueiden yhteydessä sekä puiston ulkopuolella Hillosensalmen rannas-sa. Kanoottien siirtoa on helpotettu järvien välisten kannasten yli (siirto kantaen tai omalla kanoottikärryllä). Kuutinkanavalla on tehty ura Terva-järvelle sekä Kuutinlahdelta Musta-lammen kautta Valkjärvelle. Retken aikana kannattaa tutustua myös maa-kohteisiin, kiivetä ainakin korkeille kallioille maisemia ihailemaan. Repo-vedellä saa telttailla tulentekopaikko-jen (runsaasti) läheisyydessä.

Lähtölaiturilla Tervajärvellä

HEMEN
MUINAISMELONTA 2023

VEDEN EHDOKSILLA, MUINOIN JA TÄNÄÄN

TEKSTI: PASI MÄENPÄÄ KUVAT: ILKKA SALMI

VIITANKRUUNUN PRONSSIKAUTINEN HAUTARÖYKKIÖ.

Kun Salon ohittaa moottoritietä, tulee aina huomanneeksi kaksi syvään uurtunutta jokea silminnähdessä ikivanhassa kulttuurimaisemassa. On ne koluttava.

Reittiä sumplitaan jo keskitalvella vär-väämällä paikan päältä Melamogulien pj Esa Härmä mukaan. Aloitetaan korkealta paikalta kiipeämällä luontopolkua Viitankruunuille. Pronssikautisia hautaröykkiöitä kutsutaan täällä kruunuiksi. Harvinaisen komeasti suurin kolmesta kohoaakin auringonlaskua vasten.

HAUDAN TAKAA

Puusto ei estä ymmärtäystä, että hauta on aikoinaan nähty kaukaa, niin mereltä kuin sen lahteen laskeville joilta. Joku on hallinnut maisemaa vielä kuoltuaankin. Mieli tekee sanoa: joku mies. Uusin tutkimustieto on ennakkoluulon kumonnut.

Viimeksi Tanskan ensimmäisen viikinkikuninkaan Gorm Vanhan vaimo Thyra osoittautui miestään mahdollisemmaksi. Ehkä täälläkin jylhin paikka on varattu tärkeälle naispuoliselle, arvostetulle monineuvoselle.

Keskellä Halikonlahtea on Vuohensaari ja siellä leirintäalue yösiijaksi. Valtaamme uuden huoltorakennuk-

sen iltapuuhiihin ja -puheisiin. Lampinen luennoi seudun aatelissuvuista Horneista ja Armfelteista, jotka vastarannan Wiurilan, Vuorentaan ja Joensuun (Åminne) kartanoita ovat asuttaneet. Arvid Horn hoiteli kansliapresidenttinä Ruotsin asiat pitkään sotakuninkaiden sössittyä ne 1700-luvun alkupuolella.

USKELANJOEN MUINAISET

Herään autosta pedistä, jonka rakensin konttiin takapenkin jatkeeksi. Päivi pestasi Aulin keittämään aamupuurot kaikille. Lauantain melontarupeamaksi ajateltiin nousta Uskelanjokea kymmenkunta kilometriä, mutta se ajetaan autoilla. Vedestä piti olla vajuusta ja sitten sitä satoi ränniin liikaa. Jätämme paatit rantatöyräälle ja lampsimme Uskelan Isokylän emäkirkon paikalle hautuumaalle kuulemaan sanaa.

Satelee. Paikallinen asukas ja historian harrastaja Anni Ala-Rakola-Kara kaverinaan arkeologi Kati Haapala kertovat kirkon vaiheista. Tyypillisten palamisten lisäksi täällä

ovat kirkot myös sortuilleet joen syömän savimaan takia. Kauhein maanvyörymä sattui jouluaattona 1825 ja pääsi Topeliuksen Maamme-kirjaan.

Ala-Rakkola-Karan mailta löysi arkeologi Juha Ruohonen rautakautisen asuinpaikan, kun oli sitä mieltä, että niitä oli siihen asti etsitty vääristä paikoista. Ruohosen mielestä ei pitänyt tuijottaa nykyisen asutuksen paikkoja vaan peltoja, joiden lähellä talotkin sijaitsivat – ja lopulta tärppäsi. Rautakautinen asutus lienee ollut paljon laajempialaista kuin on uskottu.

Ruohonen ei itse päässyt paikalle siitä kertomaan, sillä arkeologilla on pitänyt kiirettä ristiretkiäikäisen miekkalöydön kanssa naapurissa pertteliläisellä maalämpötyömaalla. Opimme arkeologisista kenttätömenetelmistä ja metallinetsijöiden suuresta merkityksestä tietämyksen karttumisessa. Selviää myös, että täällä on omine lupineen kaivellut sama ulko-maalainen yhteisen historian ryöstäjä, joka oli rei'ittänyt Raaseporin linnan tienoon.

KOSKILÄHTÖ

Joko vähän melottaisiin kun sadekin on lakannut. Esa on scoutannut meille jokirantoja moneen kertaan. Olisi raivannut punkkipuskatkin mutta kun vesitilanne muuttui. Jännittävä lähtö. Tyrkkäämme paatit Haukkalankosken alimmille kuohuille yksi kerrallaan.

Koska kaikkia seuran paatteja ei saatu autojen katoille, hyppäämme Kristiinan kanssa kalpean pinkkiin vuokrainkkariin.

Joessa on pari kivaa nivaa ennen moottoritietä, jossa 2000 vuotta sitten laskettiin mereen. Kohta ollaan jo kaupungissa. Ilkka oli uhonnut laske- vansa Moisionkosken, mutta eilisestä on vesi vähentynyt ja nostanut kivi- kon pintaan. Kiskomme paatit ohi pitkin nurmea ja laskettelemme pian hyvinkin melontakelpoiseen laituriin parkkiin keskellä kaupunkia. Pisteet Salolle. Lounasta ravintola Rikalassa, kesän paras ahvenannos!

VAIN SAUNAA, EI PUTKAAN

Harvemmin melontaretkellä on sa- teenvarjo mukana mutta pitäähän sitä nyt käyttää kun on perämoottorikin. Kaupunki vaihtuu alavaksi suisto- maaksi teollisine miljöineen. Viitan- kruunun katveesta karautamme paatit Vuohensaaren hiekkarantaan ja sitten huoltotilaan juttelemaan päivästä ja odottelemaan saunavuoroa. Pienen sievän putkankin olisi saanut vuokra- ta mutta arveltiin ettei tarvita.

Hyvin lämmennyt sauna mutta meri on tässä kohtaa vielä jokista maitokahvia eikä houkuttele uimaan. Olen ainoa pulahtaja. Vettä ällömpää on laiturin väkevä guanonlemu, jota lintuinfuenssautiset pahentavat.

SANAA KUULEMASSA USKELAN
ISOKYLÄN EMÄKIRKON
HAUTAUSMAALLA.

HAUKKALANKOSKEN
LÄHTÖPAIKALLA SATEEN
TAUOTTUA.

SATEENVARJO JA PERÄMOOTTORI
PINKISSÄ VUOKRAINKKARISSA.

TORXIN TARKKAILUA KIINALAISTYYPPISEN PUUSILLAN ALLA.

HALIKONJOKI ROKKAA

Aamulla Esa jo odottaa kajakissaan ja alkaa tarinoida paikallisia. Meidän kannoottikunnalla on täysi työ pitää leveä inkkari kuuloetäisyydellä. Joensuun kartanon viime tupareissa oli kuulemma Kaarle XVI Kustaa ja synttäreillä bilebändinä Queen, 400 000 €. Hornien ja Armfeltien jälkeen kartanoa asuttavat Wahlroosit.

Alitamme kiinalaistyyllisen puisen kaarisillan. Harri näkee liitoksissa torx-ruuveja eikä usko niitä kiinalaisen käsityötaiteen tekniikoiksi. Kartano aukeaa kustavilaisen lohennaisena joen ääreen golf-kentän lailla viettävälle nurmelle. Täällä ei vielä suosita ötököitä. Rannassa on

rodiniläinen miesfiguuri kontemploimassa, tai ehkä uimasta tulossa kun on nakuna.

Aurinkoinen Halikonjoki on kannoimpiirantainen kuin sateinen Uskelanjoki. Ihastelua varten on kartanon maille tehty fasaaninammuntalaitureita. Mietin, että molemmissa jokivarsissa riittäisi hyödyntämätöntä hakamaata lampaille kaluttavaksi, mutta ilmeisesti semmoinen ei kannata.

SOTASIA LINNOJA

Komean museosillan jälkeen nousemme rantapuskaan kirkkomaan alla. Inkkarista pääsee helposti, kajakista vaikeammin ja autettuna. Moni vaihtaa jalkineet, sillä nyt marssitaan muutamakin kilometri.

MAIHINNOUSU HALIKONJOELLA.

Kapuamme Rikalan Linnamäelle yli kivivallin jäänteeseen, jonka kohdalla lienee ollut paaluvarustus. Muuten mäenlaki on kalliojyrkänteiden suojaama. Nykyajan sotajoukkoja joutuu pakenemaan paljon kauemmas turvaan.

Muinaisen merenlahden, nykyisen jokilaakson toisella puolella nousee kuin sotalinnan torni mutta sieltä valuu salolaisten talousvesi. Täältä hallitsi ennen eläväkin näkymää, laskehtavasta soittavista veneistä ja niiden miesmäärän.

MIEKKAAN TARTTUNEET

Rikalanmäen muinaismuistoalueelle tarpoessamme Esa kertoo Gicelin-miekasta, hienoimmasta vuoden

1950 kaivauksissa haudoista löydetystä. Peräisin Reinin laakson frankkipajasta brändi säilään upotettuna. Toinen mokoma on löytynyt Kemi-joen varresta Rovaniemeltä. Ajoittuvat 1100-luvulle eli on Pohjolassakin terästä ehditty heiluttaa.

Esan mukaan täkäläinen asutus alkoi juuri eilisiltä Uskelanjoen pohjoispuolen rinteiltä. Ehkä joki madaltui, ja siksi ristiretkiaikaa vietettiin jo Rikalan komennossa. Täällä saattoi olla hämäläisten satama, ja muinaiskaupungistakin ovat paikalliset kehdanneet puhua. Jokisuiden kasvu kauppapaikoiksi 1000-luvun tienoilla oli yleinen ilmiö, johon törmäsimme jo Kokemäenjoen Teljässä vuoden 2015 muinaisretkellä.

JOENSUUN KARTANO.

Lounastamme Rikalan krouvissa, jossa Gicelin-miekan kopio kiittelee vitriinissä. Aikanaan pelätty ja kunioitettu sotakalu on sienipilven varjossa elävälle esteettinen leikkikalua. Meille on katettu juhlavasti valkoiset liinat, kynttilät ja viinilasit sisälle mutta jäämme rönttäpöksyissämme mieluummin terassin aurinkoon.

VALTA ON MAALLISTA

Rikalanmäkeä kiertele muinaispolku. Kalmistoja on kolme, mutta niitä on vaikea maastosta erottaa. Kaksi viikinki- tai ristiretkiaikaista ovat ruumiskalmistoja ja vanhempi, mero-vingiaikainen on vielä polttokenttä-

kalmisto, jollainen on löydetty myös Halikon kirkonmäeltä.

Kirkko on kiinni ja museokin jää väliin. Tähtään yli kahden kilometrin mittaista, Suomen pisintä koivukujaa kohti Joensuun kartanoa, jonne asti silmä ei kannan. Kartanon Hornit kirkon 1400-luvulla rakennuttivatkin.

Avenueta pitkin on herrasväen ollut pompöösiä kopistella hevosvaunuilla perille ja nousta parhaimmissaan teatraaliset portaat suoraan kirkkoon, alustalaisten sitä kaikkea komeutta ihmetellessä. Nyt varallisuutta ja asemaa näytetään muualla. Mäellä kirkko on korkeammalla kuin kartano mutta näyttää silti kumartavan sille. ■

VIIMEINEN SYKSY SOUTUSTADIONILLA?

PETRI KOSONEN

Meille hemeläisille tutulla Taivallahden katsomorakennelmalla, Soutustadionilla on paikkansa modernismin suomalaisten muistomerkkien listalla.

Soutustadion on yksi vuoden 1952 olympiakaupungin funktionaalisuutta korostavista, betonista valetuista, valkoiseksi maalatusta kisapaikoista, kuten myös saman arkkitehdin kynästä syntynyt Velodrom. Nyt on jo jonkin aikaa näyttänyt siltä että olemme jatkoajalla historian siipien suojelemassa paikalla.

A rkkitehti HILDING EKElundin suunnittelema Soutustadionin katsomorakennus (Melodrom?) rakennettiin 1939 seuraavan vuoden Helsingin olympialaisia varten, jotka tunnetusta syystä siirtyivät vuoteen 1952, joita varten katsomoa myös laajennettiin merelle päin. Muuten pelkistettyyn Soutustadionin katsomoon on lisätty jänniä yksityiskohtia, kuten erikoisiin paikkoihin sijoitettuja portaikkoja sekä pyöreitä aukotuksia, kuin renkaita, jotka voisivat syntyä melan rikkoessa veden pinnan.

Jo paikan nimi on vähän harhaanjohtava. Alusta alkaen Soutustadion on ollut meidän melojien käytössä. Seurasaarenselkä osoittautui olympiavuonna liian tuuliseksi soutukisoja varten, ja niitä varten Meilahteen jouduttiin rakentamaan pop-up soutustadion. Taivallahden Soutustadionilla järjestettiin sen sijaan kisojen melontatapahtumat, joissa suomalaisista kaksikkomelajat KURT WIRES ja YRJÖ HIETANEN, yksiköissä THORVALD STRÖMBERG sekä naisten sarjassa SYLVI SAIMO joka meloi

ensimmäinen mitalin suomalaiselle naiselle kesäolympialaisissa, voittivat olympiakultaa. Neljällä kullalla sekä yhdellä hopealla ja pronssilla, muuten tuohon aikaan vaatimattomasti kotikisoissaan menestynyt, Suomi nousi hetkeksi melonnan suurvallaksi.

Yllättävää onkin, että pian kisojen jälkeen Soutustadionin katetun, tuhannen hengen katsomon annettiin silloinkin rapistua. Kasvikunta valtasi betonilta alaa ja kodittomat sekä mahdollisesti nuorison edustajat polttivat katsomon puupenkkejä nuotioissaan. Siitä löytyy todiste Tauno Palon viimeiseksi jääneessä elokuvassa Tulipunainen kyyhkynen (Matti Kassila 1961), jonka pitkässä unenomaisessa jaksossa rappioituneessa katsomossa tapahtuu kauheita.

M elontaharrastuksen käytyä aaltonpohjassa 1980-luvulla, alkoi sen uusi nousu, eikä kursseillekaan päässyt enää jonottamatta. Soutustadionin ympäristössä kehittyi varsinainen melojien mekka. Vuodesta 1993 toiminut samana vuonna perustetun

Hemen toisena kotisatamana.

Seurasaarenselälle kohdistunut Soutustadion osoittautui akustiikaltaan mainioksi ja siitä muodostui suosittu yhteislauluareena kisojen jälkeen. Vuodesta 1959 vuoteen 1996 rakennuksessa toimi kesäaikaan menestyksekkäästi HILKKA KINNUSEN johtama Operettiteatteri. 1970-luvulla lauluiltoja jopa radioitiin. Jossain muodossa ne jatkuivat aina pandemiaan asti, vuoroin veisattiin virsiä, vuoroin maallisia viisuja. Sen jälkeen katsomo on asetettu huonon kuntonsa vuoksi ”käyttökieltoon”. Jokainen voitietenkin itse todeta, miten se käytän-

nössä tällä hetkellä toteutuu.

Ulkoilupalvelupäällikkö STEFAN FRÖBERG Helsingin kaupungilta kertoi että Soutustadionin hallinta vuodenvaihteessa 2024 Liikuntapalveluista Kaupunkiympäristölle ja tulevaisuudessa suojellun kiinteistön restauroinnista saattaa seurata miljoonien eurojen lasku. Muuten Soutustadionin tulevaisuus tuntuu olevan edelleen hämärän peitossa. Ainoa asia, mikä vaikuttaa varmalta on se, ettei Hemen läsnäolo enää jatku kauaa Soutustadionilla. Kyllä tulee ikävä niitä auringonlaskuja Seurasaarenselällä. ■

ALKUKESÄSTÄ ”YRITYSTOIMINTA”
SOUTUSTADIONILLA OLI VIELÄ RAUHALLISTA.

KAJAKKITEMPPELI VALMISTUI MUSTIKKAMAALLE

TUOMAS DUNKEL JA TUOMAS TOIVONEN

Helsingin Melojat sai kesäkuussa 2023 valmiiksi pitkään suunnitellun projektinsa, kun Mustikkamaalle valmistui uusi kajakkivaja terasseineen vanhan vajan viereen. Uudessa vajassa on yhteensä 45 paattipaikkaa, joista osa on varattu jäsenten yksityispaikoiksi ja suurin osa on HeMen oman kaluston käytössä.

Lisärakennuksen tarpeesta Mustikkamaalle on puhuttu vuodesta 2018 alkaen, kun on havaittu laajenevan Kalasataman paine. Kesän suosituina melontapäivinä vajalla on ollut tilanteita, ettei paatteja ole riittänyt kaikille halukkaille melojille. Aktiivisemmin projektia alettiin edistää vuonna 2021, kun vanha vaja saatiin maalattua ja HeMellä oli tiedossa, että toiminta Mustikkamaalla saa jatkua ainakin seuraavat 10 vuotta. Myöhemmin tuli myös tietoon, että toiminta Soutustadionilla on uhattu, joten lisäsäilytystarpeen luominen seuran kalustolle tuli tarpeelliseksi.

Koko projekti toteutettiin hyvin pitkälti HeMen oman jäsenistön avulla, ja seuran sisältä löytyi laaja-alaista osaamista aina alkuvaiheen lupahakemuksista ja suunnittelusta lopun viimeistelytyöhön asti. Uuden vajarakennuksen suunnitteli HeMen jäsen arkkitehti Tuomas Toivonen, joka toimi myös vastaavana työnjohtajajana.

Urakoitsijaksi valittiin myöskin seuran jäsenistöstä Mikko Juvonen, joka rakensi vajan yrityksensä Green Thingsin työntekijöiden kanssa. Muita aktiivisesti projektissa toimineita jäseniä olivat muun muassa seuran puheenjohtaja Ville Teittinen, Mustikkamaan vajaisäntä Heikki Teline ja talkoolaiskoordinaattorina toiminut Tuomas Dunkel.

Rakennustyöt aloitettiin maanantaina 17.4.2023 ja alusta asti työmaalla oli mukana päivittäin HeMen jäseniä talkoohommissa auttamassa Green Thingsin rakentajia. Jäsenten talkoopanoksesta oli valtava hyöty rakentamisen edistämisessä, ja talkoolaiset avustivat rakentajia mitä erikoisemmissa askareissa. Esimerkiksi työmaata perustettaessa huomattiin, että vajan vesihanaa ei ollut vielä kytetty kesäksi päälle ja ensimmäisellä viikolla rakennustyömaalle tarvittiin toistasataa litraa vettä perustusten

HAASTAVAT MAANPINNANMUODOT
EDELlyttivät suurta tarkkuutta
perustuksia tehtäessä. Kuvassa etualalla
urakoitsija Mikko Juvonen.
Kuva: Clément Beraud.

betonivaluihin. Ahkera talkoolainen
saikin päivän tehtäväkseen hakea
kanisterein vettä lähiravintolasta be-
tonivaluja varten, ja näin ollen raken-
tamista voitiin jatkaa suunnitelmien
mukaisesti. Lämmin ja vähäsateinen
kevät ja alkukesä suosivat rakentamis-
ta, eikä kelien takia menetetty juuri-
kaan rakentamisaikaa.

Haasteita rakentamiselle aiheut-
tivat esimerkiksi epätasaisista maan-
pinnanmuodoista johtuneet haastavat
rakenneratkaisut. Suunnittelussa ja
rakentamisessa vaadittiin erittäin
tarkkaa mittaamista ja vankkaan
kokemukseen nojautumista, jotta
kokonaisuudesta tulisi mahdollisim-

TERVAUSTALKOOT KIINNOSTIVAT JÄSENIÄ
JA PAIKALLE SAATIIN ISO PORUKKA VAJAA
TERVAAMAAN.
Kuva: Veera Adolfsen.

man funktionaalinen ja rakennus-
määräysten mukainen. Rakennuksen
pintakäsittelyksi valittiin perinteinen
tervaaminen, jotta rakennuksesta
saadaan mahdollisimman kestävä ja
pitkäikäinen kuluttavassa meri-ilmas-
tossa. Tervattujen julkisivulautojen
yllättävän hidas kuivuminen aiheutti
lisätyötä projektissa, mutta tästäkin
haasteesta selvittiin ahkerien talkoo-
laisten avustuksella, jotka kuivattelivat
lautoja eri tavoin useampana päivänä
ennen niiden asentamista vajaan.

Yhteensä työmaalla ahkeroi noin
50 eri seuran jäsentä ja talkoo-
tunteja kertyi yli 200. Lähes jokaiselle

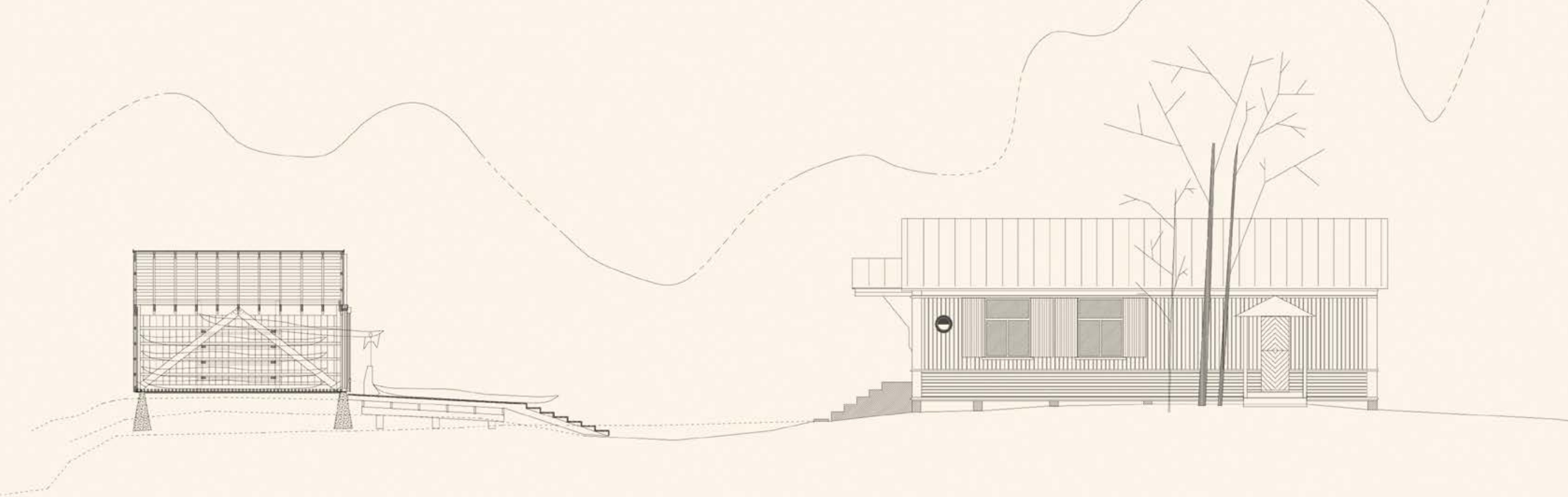
TERVAAMINEN VAATI HUIMAPÄISYYTTÄ
JÄSENILTÄ. VASEMMALLA TIKKAILLA KEIKKUU
VAJAN SUUNNITTELIJA TUOMAS TOIVONEN.
Kuva: Seppo Mölsä

tarvitulle päivälle löytyi talkoolainen,
ja välillä oli jopa hieman runsauden-
pulaa, kun niin moni jäsen halusi
tulla auttamaan. Itse työmaalla talkoi-
lun lisäksi projektiin on tehty talkoita
erilaisen ideoinnin, valmisteluiden
ja suunnittelun muodoissa useita
kymmeniä, ellei jopa satoja tunteja
vuosien varrella. Seura säästi talkoo-
laisten avustuksella pitkän pennin ja
talkoopanoksella rakennustyöt saa-
tiin valmiiksi napakalla aikataululla.
Talkookoordinaattorina haluan läm-
pimästi kiittää kaikkia projektiin osal-
listuneita seuran jäseniä. Näin suuren
projektin toteuttaminen HeMen ko-
koiselle seuralle olisi haastavaa ilman
vahvaa talkookulttuuria.

UUSI TERASSI ON MUODOSTUNUT SELKEÄKSI
KOKOONTUMISPAIKAKSI KURSSEILLA JA
VIKKOMELONNOILLA.
Kuva: Tuomas Toivonen.

Sunnuntaina 28.5.2023 uusi vaja
sai talkoissa pintaansa viimeisen
tervakerroksen, minkä jälkeen skoo-
lattiin pienimuotoisesti vajan valmis-
tumista. Lopputuloksena projektista
HeMe sai Kajakkitemppeliksi epävi-
rallisesti nimetyn vajan, joka istuu
upeasti kauniin merimaiseman ja sa-
tavuotiaan vanhan vajan viereen. Eri-
tyistä kiitosta jäsenistöltä on kuulunut
uudesta terassista, jonka päällä paatte-
ja on helppo käsitellä ja pakata retkiä
varten. Toivon mukaan hyödyimme ja
pääsemme nauttimaan uudesta vajas-
ta pitkälle tulevaisuuteen. ■

Suunnittelijalta:

Liityin aikoinaan Helsingin Melojiin varmaan osittain siksi että seuralla oli mielestäni hienoimmat rakennukset tukikohtinaan; rantaviivasta valkeana nousevan Soutustadionin atleettinen modernismi siroine katoksineen sekä kallion laella ylpeästi seisovan Pelastusarmeijan kesäsiirtolan kurinalainen ja pelkistetty, mutta sympaattinen klassismi. 1920-luvulla rakennetusta kesäsiirtolasta huokuu Pelastusarmeijan mission hengellis-yhteiskunnallinen eetos - rakennus ei edusta porvarillista huvila-arkkitehtuuria, eikä saariston rakennusperintöä, vaan pyrkii kallion päältä näyttäytymään valkeana sivistyksen, nuhteettomuuden ja tervehenkisen "tekemisen" temppelinä sekä yhtenä

1920-luvulla perustetun Mustikkamaan kansanpuiston merkkirakennuksista.

Itäisen kantakaupungin kasvaessa ja uusien kaupunginosien valmistuessa, ja kaupungin asetettua Soutustadionin tilat käyttökieltoon, päätös Mustikkamaan vajan laajennuksen suunnittelusta tehtiin 2021 alkuvuodesta. Vanha vaja on kaavamerkinnällä suojeltu rakennus, ja sen pihapiiriin rakentaminen vaatii erityistä harkintaa ja miljööhuomion ottamista. Uuden vajan toiminnallinen perusratkaisu hahmottui nopeasti - tehokas säilytysuoja kajakeille, ja sen edustalle terassi, jolla paatteja voi varustaa, sekä pitää seuran järjestämien kurssien introja sekä kuivaharjoituksia.

Rakennus sisältää orsiston jolle on sijoitettavissa 45 kajakkia.

Rakennuksen hahmo on pelkistetty aitta, joka seisoo irti kalliosta, betonisten paikallavalettujen viistettyjen nurkkapilareiden varassa. Katon kulma on sama kuin vanhassa vajassa, ja rakennukset sijoittuvat vastakkain, rajaten väliinsä entistä selkeämmän pihapiirin. Uusi vaja on aseteltu topografian mukaisesti niin, että sen avautumissuunta on seuran laituria ja vesilelaskupaikkaa kohti. Liukuovien kiskoa tukeva palkki ulottuu teollisena aksenttina räystäslinjan yli. Vajan korkeusaseman asettamisella, terassia hieman kallistamalla ja sitä porastamalla on saatu vältettyä yli 50 cm

tasoerot ja kaiteiden rakentamistarve. Terassi on rakennettu lämpökäsitellystä säänkestävästä mäntylaudasta ja julkisivut on tervattua, hienosahattua kuusta.

Tämä oli monella tavalla mieluisa kohde, ja oli ilo työskennellä virkamiesten, vajatyöryhmän, taitavan rakentajatiimin ja innokkaiden talkoolaisten kanssa. Uudesta vajasta tuli mielestäni hieno, ja toivottavasti siitä huokuu seuran eetos ja arvot: ympäristöä kunnioittava, kestävä ja tarkoituksenmukainen, yhdessä tekemiseen kannustava ja melonnan ilosanomaa julistava; ylpeä mutta vaatimaton – "kajakkitemppeli". ■

Tuomas Toivonen, arkkitehti

KAJAKKITEMPELIN VIHKIÄISIÄ VIETETTIIN 2.10.

KUVAT:
EMMA NEPARI, JARI MARNO,
TINA ULLRICH

**OLET LÄMPIMÄSTI TERVETULLUT
JUHLIMAAN HELSINGIN MELOJIEN**

30-VUOTISJUHLAA

LAUANTAINA 25.11.2023.

Juhla alkaa klo 17. Illan ohjelmassa buffetti, puheita, historiikki, leikkimielistä ohjelmaa, palkitsemisia ja lopuksi coverbändi.

Illalliskortin hinta kaikille osallistujille on 40 €. Hintaan sisältyy alkujuoma, buffetti, ruokajuoma ja jälkiruoka.

31.10. MENNESSÄ

- sitovat ilmoittautumiset jäsensivujen kautta
 - maksu illalliskortista 40 €.
- Saaja: Helsingin Melojat Ry
Tilinumero: FI0257214610013731
Viesti: Illalliskortti

Lisätiedot: jasenasiat@helsinginmelojat.fi

Juhlapaikka ja pysäköinti:

Käpylän työväentalo, Vipusentie 19 A, 00610 Helsinki

JUHLITAAN YHDESSÄ HEMEÄ

Port Payé
Finlande
135910
Posti Oy

ECONOMY

Posti Green

KUVAT KANSISSA: ILKKA SALMI

